

JOAN ROURA \*

## La pell de l'ós



**T**othom sap que no es pot vendre la pell de l'ós abans de caçar-lo. La gestió de l'encara primer ministre d'Israel, Binyamin -Bibi- Netanyahu, difícilment hauria pogut ser més negativa tant pel que fa als problemes econòmics interns -augment de l'atur, frenada de les inversions i del creixement- com per la gestió de la política exterior que els ha agreujat i ha provocat la pèrdua de confiança dels inversors per la incertesa generada en el procés de pau. Netanyahu s'ha limitat durant els últims tres anys a sobreviure en un mar de contradiccions però ha deixat els acords de pau d'Oslo (1993) en el corredor de la mort.

El primer ministre ha demostrat sobradament la seva incapacitat de donar solucions al tema que serà l'estrella de la campanya electoral, el procés de pau, en un moment que Arafat amenaça de proclamar un estat palestí el 4 de maig o, més probablement, el 31 de desembre per donar temps de negociació al nou govern israelià que surti de les urnes després de les dues voltes electorals previsibles del 17 de maig i de l'1 de juny. Malgrat tot, les enquestes unànimement donen per fet que Netanyahu passarà a la segona volta ja que serà l'únic candidat de la dreta davant els dos de l'oposició: el laborista Ehud Barak, i el centrista Yitzhak Mordehai, ministre de Defensa durant tot el mandat del Likud fins que no va trencar amb el primer ministre.

Netanyahu, de 49 anys, ja es va beneficiar d'aquest sistema electoral quan es va inaugurar el 1996. Els israelians, en urnes separades, voten pels 120 diputats i al mateix temps pel primer ministre, que s'elegeix directament. Per aquest càrrec cal obtenir la majoria absoluta de vots, i si cap candidat no l'aconsegueix, els dos millor situats han de disputar una segona volta. El líder del Likud va explotar a fons la personalització de la campanya i fa tres anys va aconseguir derrotar el primer ministre laborista Shimon Peres, en bona mesura pel domini que té de la paraula i de la imatge davant els mitjans de comunicació.

Els seus contrincants d'ara no són millors que Peres en aquest ofici. El que pot salvar a l'un o

l'altre és el desgast objectiu que ha patit Netanyahu en el poder; però els pot ensorrar tots dos el fet que l'electorat d'oposició pugui optar entre dos candidats i es passi, per tant, gairebé de manera inevitable a una segona volta. Ehud Barak, de 56 anys, ara per ara, és el millor situat per disputar aquesta votació definitiva amb Netanyahu ja que té el suport de tot el partit laborista.

Però en la segona volta ja tot dependrà dels resultats obtinguts pel nou partit centrista de Mordehai, un ex-general com Barak, de 54 anys, defensor del procés de pau. Si aquest partit obté, com és previsible, uns resultats apreciables, Netanyahu i Barak hauran de pugnar pel seu electorat i fins i tot procuraran forjar un pacte oferint carteres en un futur govern, començant per la de Defensa al mateix Mordehai.

***“Tots contra Bibi!”, però els dos candidats de l'oposició encara han de mostrar un programa que els permeti vèncer Netanyahu.”***

Durant aquestes dues setmanes que separen les dues conteres és previsible que Netanyahu farà tantes promeses com calgui i que colpejarà tan fort com pugui. Tornarà a intentar jugar amb la por dels israelians i a acusar els laboristes de voler facilitar un estat palestí, fins i tot d'estar d'acord subrepticiament amb una divisió de Jerusalem. És el mateix joc que va fer amb Peres i que l'aleshores primer ministre no va saber desarticlar. Ara, però, en el programa laborista

ja consta l'acceptació d'un estat palestí i ho han de saber defensar com a única alternativa que hi ha per fer la pau.

Barak, de moment, no ho ha fet. Només parla de complir els acords d'Oslo, com Mordehai, sense tenir en compte que aquells acords estan esgotats i que cal obrir la negociació final que comportarà inevitablement l'acceptació d'un estat palestí.

Si l'oposició no aconsegueix oferir un programa en positiu, i juntar les seves forces de cara a l'1 de juny, Netanyahu tindrà una altra oportunitat de guanyar. El 1996 va remuntar vint punts en les enquestes i va obtenir el càrrec per menys de 30.000 vots. Les eleccions tornaran a ser d'infart. L'ós no està, ni molt menys, caçat.

\*periodista